

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K., negyedévre 3 K — 2.
Vidéken „ 9 K., „ 4 K 50L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

Fejérváry beszél.

A titkos program.

Néhány budai polgár fölcsozog szombaton délelőtt a miniszterelnökségi palotába, ahol már várni fogja őket báró Fejérváry Géza, a darabant-miniszterelnök. Azért rendezik ezt a kis jelenetet, hogy Fejérváry elmondhassa a kormány programját, a világboldogító és országot bódító nagy reformterveket.

Igazán szánalmas dolog ez. Egy országnak miniszterelnöke, aki megfutamodott a parlament kritikája elől, bezárkózik hivatalos helyiségének legrejtettebb zugába s ott fujja meg a harci riadót. Egy kiszolgált tábornagyhoz, aki több csatát élt át, nem pászol: de hát a tényekkel számolni kell: Fejérvárynak nincs bátorsága az igazi, a nagy nyilvánosság elé lépni.

Hát így is jól van, ha másként nem lehet. Várjuk a híres nevezetes programot, mert kétségbeejtő kapkodás és utazgatás után tudták csak nyélbeütni. Akármi jót ígér ez a kormányzati program, mi nem hiszünk benne. S az országnak is el kell fordulnia tőle, mert képmutatás az egész. Egy célja van csupán: a nemzet jogaiért küzdő koalíció megbontása. *Ez agitálás ellen sorompóba kell lépni a haza minden hü fiának.* Ne rettenjen vissza senki Kristóffyék fenyegetései-

től, mert ezt a kormányt előbb-utóbb elsöpri helyéről a nemzeti fölháborodás viharja. Kitartás a küzdelemben, állhatatos ragaszkodás a nemzet követelményeihez: ezt a két kötelességet magyar ember ne tévessze szem elől.

Titkolják a programot.

A kabinet programjáról máig pozitívet nem lehet tudni. Mindazok, akik ismerik ezt a szörny-szülöttet, szigorúan tartózkodnak mindennemű nyilatkozattétel elől.

Annyira megy ez a nagy titkolódzás, hogy még a főispánokkal sem közölte a kormány új programját, holott a főispánok állanak hozzá a legközelebb. Ép ezért sok főispáni kérdés egyelőre függőben van s csak aztán döntenek, ha nyilvánosságra jutott a program. Az bizonyos, hogy a szociális eszmék alkotják a program bázisát. Kristóffy belügyminiszter, ki a főispánokkal s a főispán-jelöltekkel tárgyal, mindegyiktől megkérdezi, vajjon lehetne-e boldogulni a megyékben a szociális reformeszmékkel. Sok főispán, miután csak ennyit válaszolt: *nem!* Hát bizony ezek az urak nemsokára olvashatják fölmentésüket a hivatalos lapban.

Új főispánok.

Ma délután a miniszterelnökségi palotában Fejérváry Géza báró elnöklésével minisztertanács lesz, melyen a haladópart szervezésével és új főispánok kinevezésével fog-

lalkoznak. A hivatalos lapban vasárnap nyolc-tíz főispán kinevezését fogják közölni. Hír szerint ezek között lesz báró Dániel Tibor orsz. képviselő is, kit Szolnok-Dobokába vagy Kis-Küküllő vármegyébe neveznek ki főispánnak. Az ekként megüresedő *deési* kerületet a haladópart számára akarják megszerezni. Beszélnek még Lipcsey Adámnak Hevesmegye főispánjává való kinevezéséről, továbbá arról, hogy Kubinyi Gézát Hont- vagy Nógrád vármegyébe küldi a kormány császárbiztosként. Sárközy Aurél komáromi főispán távozása is befejezettnek tekinthető. A minisztertanácsban Kristóffy jelentést tesz a haladópart szervezése dolgában tett lépésekről. Pár nap múlva hivatalosan is megalakul az új kormánypart, melynek nyolc szobás klubhelyiséget bérelt tegnap a miniszterelnök a Hungária szállodában.

Tisza István gróf környezete hangoztatja, hogy a kormányt nagy család fogja érni, amennyiben a szabadelvűpart jórészen együtt marad. Legfeljebb husz-huszonöt képviselő csatlakozik Fejérváryékhoz, a többiek megmaradnak a Lloyd-klubban Tisza vezérletével. Politikai körökben különben az a komoly meggyőződés uralkodik, hogy a Fejérváry-kabinet négy-öt hónap múlva föltétlenül távozik helyéről.

Tisza különben, mint Nagyváradról jelentik, éles harcra készül a kormány ellen, melynek programját *üres kőklerségnek* nevezte.

Társaságban.

Luceskos, pocsék őszi idő a kávéházba kergetett két színészt: a bőbeszédűségéről ismert Ternyeit és ezzel a bőlesekkel jellemző szokással megáldott Polgárt. Egy asztalnál foglaltak helyet s látható gyönyörűséggel szüresölték feketéjüket.

Lehetett úgy este kilenc óra. Künn esurgott az eső. A kávéházba csatakosan érkeztek a vendégek s valamennyi örült, hogy fedél alá került s zene mellett élhet az időt.

A vendégeknek feltűnt a két színész. Egymással szemközt ülnek s ide s tova már egy órája, hogy egyetlen szót sem váltottak egymással.

— Nagyon kellemes szórakozás — jegyezte meg egy öreg ur, akinek pedig rengtetett kellett hallgatnia egy utazó közgazdasági fejtegetéseit.

Az érdeklődés később fordult igazán a két színész felé. Csakhamar többen figyelték őket. Elmult egy óra, két óra, három óra s Thália papjai még mindég nem szólottak egymáshoz egy árva szót sem.

— Nagyszerű két ember, — gondolta el magában az öreg ur, aki pedig már belesiketült az utazó szónoklásába. Hozzá a jó tüdejü országjáró a zenét is tulakarta beszélni s minden erejével érvelt közgazdasági igazsága mellett.

Az idő telt... Künn még jobban esurgott az eső. A vendégek már gyérebhen jöttek, de annál sürűbben távoztak. Ejjél után még az utazó is elesendesült. Kifogyott a témából és a hallgatókból. Az öreg ur is otthagya. Azzal az ürügygyel, hogy újságot olvas, félreült. Igazán pedig azért tette, hogy tovább figyelje a két színészt, akik féléjszákát ültek egymás mellett és még egyetlen szót sem váltottak egymással.

Csak az idő telt, mult. Az öreg ur türelme is fogyott s már-már azon volt, hogy ő is hazamegy, mikor észrevette, hogy az egyik színész: Polgár felállott.

Fülelni kezdett.

— Vajjon megszólal-e?

Csakugyan megszólalt. Nem sok mondani valója volt. A kabátját gyurta magára s csupán annyit vetett oda társának:

— Na szervusz!

Ternyei felvetette a fejét.

— Hová mégy? — kérdezte.

— Haza.

Ternyei rámeresztette a szemeit s azután fontoskodva válaszolt:

— Ugyan maradj! Beszéljessünk még egy kicsit.

Ejjél után három óra volt... Künn lucesos, csatakos idő...

KÖZPONTI CIPŐ ÉS KALAP ÁRUHÁZ Dréher sörosarnok mellett
DEBRECEN
legolcsóbb bevásárlási forrása, hol mindennemű téli cipők, bőr és posztó
csizmák: mese olcsón adatnak el. Telefon 43

Széll Kálmán visszavonul.

A napokban közvetlenül a kormány kinevezése előtt, felmerült az a hír, hogy Széll Kálmánra bizzák a kibontakozás előkészítését. A tények mutatták, hogy ez a mende-monda komoly alappal nem bír. De nem is lehet ez másként, mert hiszen Széll se tudná leszerelni az ellenzéki többséget a magyar vezényszó nélkül. A szabad-elpárt egykori vezérének, Széll Kálmánnak igen érdekes kijelentéséről értesültünk. És ez a nyilatkozat meggyőzhet mindenkit arról, hogy Széllre se az udvarnak, se a politikai pártoknak nem lehet számítani.

Széll ugyanis azt mondta, hogy igen könnyen fordulhatnak az események olyképpen, hogy *leteszi a mandátumát. A legközelebbi választáson azonban semmi körülmények között nem lép föl, mert a kibontakozásnak még halvány reményét sem látja.*

Andrássy Gyula elutazott.

Gróf Andrássy Gyula tegnap este birtokára, Tóketerebesre utazott. A vezérőrbizottság hétfői ülésére Andrássy minden bizonynyal visszaérkezik.

Installáció nélkül.

Thaly István kamarás, kit a kormány előterjesztésére Pestvármegye főispánjává neveztek ki, már legközelebb elfoglalni készül hivatalát. Az új főispán pestmegyei birtokáról ma este Budapestre érkezik és holnap délelőtt látogatást tesz a vármegyeházán. Az alispán távollétében Fazekas Agoston főjegyző fogadja a főispánt, ki beiktatásának részleteit óhajtja megbeszélni a vármegye ezidőszerinti vezetőjével.

A főispán is, a kormány is téved, ha azt hiszi, hogy az installáció könnyen fog menni. Olyan ma Pestvármegye és sok magyar megye közönségének hangulata, hogy az alkotmányos kabinet bizalmi embereinek forma szerinti beiktatása lehetetlennek látszik.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A helybeli Berlitz-rendszerű nyelv-iskola igazgatósága közzéteszi, hogy közönségünk nagyobb kényelmének tekintetbe vételével f. év november hó elsejétől az összes tanfolyamokon párhuzamos osztályokat létesít. Felkéretnek tehát különösen azok, kik helyszüke vagy egyéb körülmények miatt ezideig visszautasítottak, hogy felvételük e célból legkésőbb november hó 10-ig az intézet helyiségében (Széchenyi-u. 19.) naponta d. e. 11—12. és d. u. 5—6. (esetleg este 8—9.) jelentkezni sziveskedjenek. Az osztályoktatás havi tandíja 5 frt, magán- és egyedórak díjszabás szerint házon kívül is adtnak. A tanítás a német-, angol- és francia nyelvekből naponta reggel 8 órától este 10 óráig folyik. Hölgyek külön tanfolyamokon vehetnek részt. A helybeli tanintézetek növendékei a rendes díjaknak csak kétharmadát fizetik. Ugyanennyit fizetnek olyan egyletek, társaságok vagy baráti körök tagjai, kik legalább 5 személylyel jelentkezve az intézet kebelében külön tanfolyamokat képezhetnek.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület őszi közgyűlése.

Első nap.

Debrecen, okt. 25.

(Saját tudósítónktól.) A magyarországi evangélikus reformátusok legnagyobb egyházkerületének közgyűlése tegnap délelőtt kezdte meg tanácskozásait a főiskola dísztermében. Az őszi közgyűlésről alig hiányoztak, mindenki megjelent, akit csak betegség vagy elháríthatatlan körülmények nem tartóztattak vissza. Mégis a közgyűlés két állandóan jelenlevő tagja, gróf Tisza István gondnok és Széll Kálmán esperes nem jelentek meg, távollmaradásukat levélben mentették ki. Jelen volt azonban kiváló tudósunk, Thaly Kálmán, állandóan figyelemmel kísérvén a tárgyalás menetét; továbbá György Endre, a volt földmívelésügyi miniszter, ki a múlt közgyűlés óta címben „kegyelmes ur” lett. Az első nap fontos tárgyak nem kerültek elő s vita sem volt, kivéve a főiskolai akadémiai tanári karok közgyűlési képviseltetését, mely másfél óráig tartó szóarádatot eredményezett.

A közgyűlés első napjáról tudósítónk a következőket jelenti:

A közgyűlés megnyitása.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület őszi közgyűlésének első napján a gyöngéledő Kiss Áron helyett Dávidházy Imre esperes és gróf Dégenfeld József főgondnok elnökölték. A közgyűlést, melyen a tagok nagy számban megjelentek, Dávidházy Imre esperes magas szárnyalású imája nyitotta meg. Majd gróf Dégenfeld József főgondnok mondott megnyitó beszédet, melyben Lengyel Imrét, Zsigó Endrét és Osváth Ferencet, az egyházkerület halottait szép szavakkal parentálta el. Kitért a súlyos politikai viszonyokra is, melyek tagadhatatlanul nagy és káros hatással vannak az egyház érdekeire, dolgainak megoldását nagyban hátráltatják. Jelen közgyűlés előtt is sok kérdés vár megoldásra. Isten áldását kéri a közgyűlés munkálkodására.

Dr. Baksa Lajos indítványát, mely szerint ugy az ima, mint a megnyitó beszéd jegyzőkönyvbe vétessenek és a halottak emlékei és érdemei jegyzőkönyvben örökítsenek meg, egyhangulag elfogadták.

A megjelentek számbavétele.

A megjelenteket egyházmegyék és iskolák szerint igazolták. A debreceni főiskolánál azonban megállapodtak, mert a jogakadémiai tanári kar és a theologiai akadémiai tanári kar is külön küldött képviselőt a közgyűlésbe, melyhez való jogát a theol. akadémiai tanári kar két gyűlésben is hangoztatta, mely gyűlések jegyzőkönyveit a tagok közt előzőleg kiosztották.

A tárgyhöz először is dr. Ferenczy Gyula akadémiai igazgató szólott és a mellett érvelt, miszerint a karok külön nem választhatnak maguknak képviselőt, mert az akadémiai tanács adja a tanári kar képviselőinek a mandátumot.

Ezzel a jelentéktelen tárgy felett per longum et latum megindult a vita. Hozzá szólottak: Uray Imre, Erőss Lajos, Dombay Lajos, Dóczy Imre, Diesöfi József, dr. Bartha Béla és György Endre.

A sok szócséplésnek az lett az eredménye, hogy Csiky Lajos theol. dékánt, mint a theol. akadémiai tanári kar, dr. Ferenczy Gyula akadémiai igazgatót mint a jogakadémiai tanári kar képviselőjét igazolták.

Titkos szavazás.

A közgyűlés albizottságaiban megüresedett tagsági helyeket kellett volna betölteni ezután. Előbb azonban dr. Baltház

Dezső esperes indítványozta, hogy ugy ennél a választásnál, mint a mostani közgyűlés később előforduló választásainál titkos szavazást alkalmazzanak, hogy mindenki szabadon adhassa le szavazatát. Indítványát elfogadták.

A titkos szavazást, mivel az albizottságba való választásokat mára halasztották, először a Lengyel Imre halálával megüresedett konventi rendes tagság betöltésénél alkalmazták.

Konventi rendes tagnak dr. Baksa Lajos tanácsbíró, eddigi póttag lett megválasztva, minek folytán meg az 5 póttagsági helye maradt árván. Ismét titkos szavazást kellett elrendelni, minek eredményeképpen Ujfalussy Béla egyházkerületi világi főjegyző választott meg.

Jutalom a számvevőnek.

A pénzügyi bizottság jelentését változtatlanul elfogadták. Végül méltányolni akarván Tóth József új-tanár, számvevőnek érdemeit, hogy a számadásokat oly buzgón s lelkiismeretesen revidálja, a jövő évtől kezdve 200 korona évi tiszteletdíjat szavaztat meg neki, egyben Soltész László lelkész indítványára utasították a pénzügyi bizottságot, hogy az elmúlt években tanúsított buzgó fáradozása jutalmául adandó tiszteletdíj számára keressen fedezetet s erről a tavaszi közgyűlésen tegyen jelentést.

A főgimnázium új épülete.

A főgimnáziumot építtető bizottság munkálatait Karai Sándor főgimnáziumi igazgató ismerteti részletesen. Két terv merült fel; egyik szerint a kollégium hátsó udvara és a Gönczy-utca sorházainak megvételével nyerendő terület, másik szerint a Péterfia-utca 3, 5 és 7. számú házainak telke lett volna a főgimnázium palotájának helye. Az elsőt el kellett ejteni több okból. A második terv egészen alkalmasnak s megfelelőnek látszott a cél elérésére.

Péterfia-utcán négy telek volna az, hova a főgimnázium kitélepitetnék és pedig az 1, 3, 5 és 7. számú. Ezek közül kettő a kollegium tulajdona, így csak kettőt kellene megvásárolni. Ez irányban is folytak tárgyalások.

A bizottság műszaki véleményt is szerzett be. Hozzávetőleges költségvetés ilyen:

telek megszerzés	230,000 korona
építtetés	648,000 "
berendezés	100,000 "
utca-rendezés és egyéb költségek	22,000 "

ugy hogy az összes költségek kerek egy millió koronára ragnak.

Fedezet volna 300,000 koronányi államségély, Debrecen sz. kir. város 400,000 koronányi segélye, 100,000 koronát az egyházkerület fedezne.

A bizottság megbizta az elnökséget, hogy a hazai bankokkal lépjen összeköttetésbe első kamatu kölesön nyeresé iránt.

Attól pedig — a jelentés szerint nem kell félni, hogy a főgimnázium kitélepitésével meg lesz bontva a főiskola egységes szelleme, mert az nem a falak egységében, hanem a kormányzat egységében rejlik. A kitélepitésnek meg kell történni több szempontból, melyek közt az első a főgimnázium előrehaladása, fejlődése.

Az egyházkerületi közgyűlés ugy a jelentést, mint a bizottság eddig tett intézkedéseit jóváhagyólag tudomásul vette.

Vegyes ügyek.

Minden vita nélkül, gyors egymásutánban fogadták el a lelkész-képességi és tanító-képességi vizsgálatokról szóló jelentéseket, a közalapi segélykérvények iránt beterjesztett javaslatokat és a konventi határozatokkal összefüggésben levő javaslatokat.

A közgyűlés délből 1 órakor ért véget. Ma délelőtt 9 órakor folytatják a közgyűlést.

Lópor áruulás, Fegyverek, Revolverek és mindenféle Töltények
ugyszintén Vadászfegyverekben óriási választék és
legolcsóbb árak! BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében.

Délután.

Délután 4 órakor a református segélyegyleti választmány tartott a kis tanács-teremben ülést, melyen a segélyek iránt beadott kérvények felett határoztak.

VIDEK.

Megölte a feleségét. Temesvárról jelentik: Gavram György szücsmester az év elején elvált feleségétől. Az asszony ekkor úgy állt rajta boszút, hogy váltókat hamisított a nevére. Egyet-kettőt Gavram ki is fizetett s az asszony ekkor újabb váltóhamisításokat követett el. Az elvált férj végre megsokalta a dolgot és feljelentette volt feleségét. Miután a váltóhamisítás vádja bebizonyosodott, az ügyészség megindította az asszony ellen az eljárást. Mára idézték meg a volt házastársakat a temesvári ügyészségre. A hivatalos helyiségben Gavram egyszerre kést rántott elő és hat szurással megölte az asszonyt, aki öt tönkre tette. Aztán sirva borult a gyorsan előrohano esendőrök vállára, akik nyomban letartóztatták.

Amerikai örökség. Nagyváradról jelentik: Néhány hónappal ezelőtt nagyobb amerikai örökségről értesítették Lőkősházi József nagyváradi törvényszéki irodaszolgát, aki okmányait Vajó magyar pap útján el is küldte Amerikába. Most hivatalosan értesítették Lőkősházit, hogy utazzék Amerikába, mert a beküldött okmányok az örökösödéshez való jogosultságát bizonyítani látszanak.

A darabant-kormány Debrecenhez.**Fenyegetés a miniszterelnök részéről.**

Debrecen, október 25.

A Fejérváry-kabinet nevében báró Fejérváry Géza mérges kis átíratot küldött Debrecen városához és Hajdumegyéhez.

Az átírat „bizton elvárja,” hogy Debrecen a törvényes rendeleteket (mi szerintünk épen ezek a rendeletek törvénytelenek) végrehajtja s a „hatékonyabb törvényes eszközök alkalmazását feleslegessé teszi.” (!!!)

Hát a fenyegetés hiába való. Debrecen hazafias közönsége nem hajlandó úgy táncolni, amint a hazafiatlan kormány füttyöl.

Kovács József polgármester pedig kijelentette, hogy a városi közgyűlés határozatához ragaszkodik s a most küldött rendelet végrehajtását megtagadja. Erről az elhatározásáról írásbeli jelentést küld még a mai napon Domahidy Elemér főispánnak.

A mérges hang, erélyességet szenvelgő átírat egyébként a következőleg hangzik:

Debrecen város közönségének!

Debrecen.

Ő császári és királyi Felsőge f. évi október hó 16. és illetve 18-án kelt legfelsőbb elhatározásával a parlamenti reformnak alkotmányos uton való megoldását és magában foglaló program alapján a minisztériumot legkegyelmesebben újból kinevezni méltóztatott.

Erről a törvényhatóság azzal értesítettik, hogy ezen minisztérium a jelen

váltságos helyzetből való kibontakozásnak alkotmányos uton megvalósítandó feladata mellett céljával tüzte ki a kormányzat törvényes vezetésének ellátása körében és minden irányban a törvényesség szigorú fenntartását.

Ez alapon számít a minisztérium arra, hogy törvényes és alkotmányos törekvései elé a törvényhatóság akadályt gördíteni nem fog.

A törvényesség kitűzött elvének szigorú érvényesítése a minisztériumnak első rendű kötelességévé teszi, hogy a törvényhatóságok és hatóságuk alatt álló alkalmazottak minden törvénybe ütköző elhatározásával, illetőleg ténykedésével szemben a rendelkezésre álló törvényes eszközöket a legszigorubb következetességgel alkalmazásba vegye.

A minisztérium különösen elvárja a törvényhatóságtól, hogy az adófizető polgárok által önként befizetni szándékozott állami adók elfogadása és az állampénztárba való beszállítása, valamint a katonai szolgálatra önként jelentkezők részére belépési bizonyítvány kiállítása és a véderő bármely tagjának behívása körüli törvényes közreműködés tekintetében törvényes kötelességét pontosan teljesíteni fogja.

Ezt a törvényhatóságok érdekében is annyival inkább megköveteli a minisztérium, mert az 1886. évi XXI. t.-c. 20. §-ában alkotmányjogi biztosíték gyanánt nyert jogkört tullepő oly határozatok által, melyek az államtól még az önként befizetni szándékolt adókból várható jövedelmet is elvonják, azon kényszer helyzetbe jutna a kormány, melynél fogva a törvényhatóságok háztartási és egyéb szükségleteinek kielégítése is lehetetlenné válik.

Reá kell mutatni továbbá arra is, hogy a véderő fenntartása iránt tett törvényes rendelkezések végrehajtásának elmulasztása az állam feletti fontos biztonsági érdekeit veszélyeztetné.

Bizton elvárja tehát a minisztérium a törvényhatóság hazafias közönségétől, hogy a törvények és törvényes rendeletek végrehajtásának pontos teljesítése által a hatékonyabb törvényes eszközök alkalmazását feleslegessé teszi.

Budapest, 1905. október hó 23-án.

A m. kir. minisztérium nevében:

Báró Fejérváry Géza s. k.

A VÁROSHÁZARÓL.

A kormány bemutatkozása — Debrecenben. Tegnap érkezett meg Debrecen városához a Fejérváry-kormány bemutatkozó leirata, amelyben Fejérváry Géza báró felsorolja az egyes miniszterek kinevezését. Juniusban már megselekedték ezt egyszer, de akkor kérték az együttműködéshez a város jóindulatát. Most szigorú hidegséggel egyszerűen tudomására hozza a miniszterelnök az egyes miniszterek kinevezését s nem kér jóindulatot. Valószínűleg sejti, hogy úgy sem számíthat tőlünk jóakaratra.

Felebbezés a villamos-telep ügyében. A városi tanács tudvalevőleg a világi-tási bizottság javaslatára a debreceni villamos-telep felállításával a Magyar Siemens-Schuckert műveket bízta meg. A tanács ezen határozata ellen a berlini Általános Villamossági részvénytársaság, mely a legolcsóbb ajánlatot tette, felebbezéssel élt a közgyűléshez azért, mert a tanács ezen gyár ajánlatát mellőzte. A mellőzés azért történt, mert a jelzett társaságnak Magyarországon gyártelepe nincs s a gépek nagy részét, mint ajánlatában írja, külföldön akarta beszerezni. A felebbezést a legközelebbi közgyűlés fogja tárgyalni.

Színházbizottság és a közönség.**Vélemény a véleményről.**

Debrecen, október 26.

Néhány nap előtt ülést tartott a színházbizottság. Kevés mondani valója volt. Akkor sem a társulatot, hanem a közönséget kritizálta meg.

Erre a kritikára a bérlők köréből ma az alábbi véleményt kaptuk. Reprodukáljuk, hogy a bérlők véleményével is megismerkedhessék a színházbizottság.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Amidőn becses lapjában soraimnak helyet kérek: teszem ezt azért, mert a közérdeket vélem szolgálni az elmondandókkal.

Közönség és sajtó egyaránt lelkesedéssel és bizalommal fogadta egy hónap előtt a szintársulatot, s komoly kritikáját ki-kifüggesztette arra az időre, amikor majd az egész társulat bemutatkozik. Ugy látszik, ez az idő elkövetkezett. Legalább arra enged következtetni az a tény, hogy a színházat legilletékesebb bírálója, a színházi bizottság hallatta szavát. Legilletékesebbet mondtam és sajnálnám, ha valaki ezt olvasva, azt gondolná, hogy leghivatottabbat is érttem.

Azokhoz az urakhoz, kik a bizottságban ülnek, a tisztelet és barátság szálai fűznek s ez feljogosít azon hitre, hogy szavaimat félreérteni nem fogják.

A bizottság ülésén természetesen nem voltam jelen, az ott törtéteket a lapok közléséből ösmerem s nincs semmi okom azt hinni, hogy a lapok tudósítása elferdített volna.

Ugy tűnik fel nekem ez a gyűlés, mint egy kis társaságos összejövetel, ahol a jelenlevőkről semmi rosszat sem szabad mondani, hibáik fölött szemet hunyni, hiúságukat legyeztetni illik, s mindazt az epét, ami ezen erőltetett kellemkedés folytán összegyűlt, bátran ki lehet önteni a távollévők megszólására. Hogy ezen társalgás közben a házigazda mondja a legfélelmesebb bókákat vendégeinek s ócsárolja legjobban a közös ellenséget — az csak természetes.

Mert évek óta úgy van már, hogy a színházi bizottság szinte ellenségének tekintti a közönséget, mely nem tartja kedves kötelességének az 6 kimondott véleménye előtt meghajolni s mivel a tréfa az óbórére megy, itt-ott szavát is meri hallatni.

A római pápa őszentsége nem szentebb és csalhatatlanabb, mint e bizottság, mely körülvéve magát s az általa választott igazgatót a chinai fallal — játssza a közvéleményt. S kritizálja nem a gondjaira bízott színházi ügyet, hanem a felette álló közönséget.

Mi a legutóbbi ülésnek is piéce du resistance-a?

Hogy a színházba járó közönség későn megy az előadásra, korán távozik, előadás közben társalog és előzönli a színpadot. Miután csekély személyemet e súlyos vádak egyike sem érinti — egész bátran merek nyilatkozni.

Tudtommal az igazgató Budapesttől Mucsáig annak ad passe partout a színpadra lépésre, a kinek akar, lévén ez az ő privát ügye. Színházbizottsági tagok épp oly kevéssé tarthatnak erre igényt, mint a hogy nem kifogásolható, ha a statisztálni szokott mesterlegénynek szabad bejárása van. A kinek az igazgató megengedi, oda mehet, a kinek pedig nincs megengedve, gyűljön meg annak a baja az ügyeletes rendőrökkel. A színházi bizottság azonban nem poszton áll rendőr.

A mi a másik három vádat illeti, bizony nem kellemes dolog az előadást élvez-

ZALAY MÁRK tanár

kereskedelmi szaktanfolyama, kezdete november 2-án.

Könyvvitel, számtan, szép- és gyorsírás. — Német társalgás és levelezés. — Tandij: 40 korona. — Beiratás naponta 11-1-ig. — Városi bérpalota 2. sz. III. kapu 2. emelet.

zöknek a későn érkező, vagy korán távozó szomszéd s vastag figyelmetlenség a hangos társalgás az előadás alatt. S ha ez a beszélgetés esendzavarássá fajul — mint az már az idén is párszor a karzaton megtörtént, lépjen fel gyorsan és erélyesen a rendőrség. De az a járkálás és társalgás, melyről a színházi bizottság tárgyalt, nem bir esendzavarás jellegével, nem is a közönség, hanem egyesek cselekménye s nincs joga a színházi bizottságnak ezért egy város művelt közönségét holmi intő táblákon oktatni és nevelni. Intézményeinkben és szokásainkban eléggé Mucsa vagyunk, de ezeken az intő táblákon még Mucsa is lehetőleg kacagna. A színházi bizottság pedig nem a közönség dajkája, hanem a társulat elfogulatlan bírálója kell, hogy legyen.

Azt hiszem különben, hogy van egy esalhatatlan módja annak, hogy a közönség esendben hallgassa meg az előadásokat. Ha ezek annyira jók, hogy lekötik figyelmét és élvezetet nyújtanak. Tessék csak erre szorítani az igazgatót és a hatás meglepő lesz.

Kimondatott, hogy a társulat szervezése jól sikerült, annak működésével a bizottság meg van elégedve s az ellen komoly kifogást tenni nem lehet.

Meg kell tehát elégednem azzal, hogy nem komoly kifogásokkal állok elő.

A legelső az, hogy a jó összjáték teljesen hiányzik. Vannak néhányan — tisztelet neki! — a kik betöltik hivatásukat, azonban a társulat legnagyobb része nem áll azon a nívóan, a mit a színházhoz szemben bőkezű város és tulságig áldozatkész közönsége joggal elvárhat. Neveket nem merek említeni, mert az a színházi bizottságban is tilos. De merem állítani s a közönség legnagyobb része egy véleményen van velem, hogy Debrecennek ilyen gyenge szintársulata régen nem volt.

Hogy a közönség mégis annyira látogatja a színházat, annak megvan az oka. E város óriási művelt közönségének mondhatni semmi más műveltségben nincs része, mint a színházban. Ebben is csak fél esztendőn át. Sőt szórakozása sincs egyéb. — Színháza már szűk s a hármass bérletrendszerben is csak öklözések vagy örökösödés útján lehet helyhez jutni. A téli esték pedig hosszuk. Természetes tehát, hogy kiki siet magának jogot biztosítani a téli esték eltöltésére s a ki egyszer megszerezte a jogot, nem könnyen ad tul rajta. Mert többé nem jutna hozzá. Inkább tartja bérlet helyét rossz esztendőben is egy jobb jövő reményében.

Lesz közönsége éppen ez okból az igazgatónak gyenge társulattal is, de ez nem jelentheti azt, hogy meg is vagyunk vele elégedve s nincs többé már semmi kívánni valónak.

Es hiába is lesznek nekünk, közönségnek kívánságaink, ha az ítéletre első sorban illetékes faktor, a színházi bizottság azt tartja, avagy azt hiteti el az igazgatóval, hogy a társulat tökéletes, a repartoirja kifogástalan.

SZÍNHÁZ.

Ma, csütörtökön „A” bérletben!

Suhancz.

Operett 3 felvonásban.

Özvegy Meunierné	Szakácsné,
Eliz } unokái	Sz. Pozsonyi I.
Józi }	Fóti Frida.
Bizott, ennek gyámja	Polgár Sándor.
Morin, tábornok	Arkosy Vilmos.
Emil, fia	Békefi Lajos.
Durand, fűszeres	Sarkadi Vilmos.
Rendőr tiszt	Vadász Lajos.
Szolga a tábornoknál	Ungváry Vilmos.
Morin báróné	Radó Anna.
Dajka, a bárónénál	Vadász Lajosné.
Egy utcagyerek	B. Czenker Róza.
Greom, Emil szolgálatában	Arkosy Olga.

Lili. A debreceni színház közönségének minden évben kijut egy-két alkalommal abból a művelésből, hogy más-más színésznőtől láthatja Lilit. Dacára annak, hogy sűrűn részesült ebben a szerencsében, a közönség mindég érdeklődéssel s örömmel ment a színházba s mindannyiszor telt ház hallgatta a legbájosabb, énekes vigjátékot. Tegnap újra színpadunkra került ez a kedves vodvil, de talán a nagyon kellemetlen idő miatt csak kis közönség került a nézőtérre. Az előadás azonban nem bírta felmelegíteni a közönséget. Valami szokatlanul bágyadt hangulat uralta a nézőtér. Egy kis taps, egy kis lelkesedés csak a Fóti Frida éneke nyomán fakadt. Játékával kevésbé felelt meg a várakozásnak. Megvolt benne a lelkesedés, a nagy buzgóság és igyekezet, de játékát még ezzel sem tudta felülmúlni a közepszerűsége. Bőségesen kárpótolta azonban a közönséget énekszámával. A Lili keringőjét finomul, izléssel, felségesen énekelte s megérdemelt viharos taps volt érte az elismerés. Ternyei, aki Plihardot játszotta, inkább csak a játékával, mint az énekszámával hatott. Hangjának nincs eszéje, ez tehát nem teremthetett elismerést, játékában azonban van élet, természetesség, könnyedség, igazság és ez sikert hozott neki. Ennyi minden, amit a Lili előadásáról elismeréssel összefoglalhatunk. A többi szereplő már föltöbb sok kívánni valót hagyott fenn.

Suhancz. Konti József emlékeinek áldoz a debreceni színház énekes személyzete ma, mikor egyik legsikerültebb s legmulatságosabb operettjét, a Suhanczot újítja fel. A kedves zenéjű, pajos librettoju operettben a főbb szerepeket Fóti Frida, Pozsonyi Lenke, Radó Anna, Békefi Lajos és Polgár Sándor játsszák, de a többi szerepek is a legjobb kezekben vannak.

Kiss Irén Debrecenben. Zilahy Gyula igazgató beváltja abbéli ígérését, hogy Kiss Irént, a vigszínház kiváló művésznőjét, akit a debreceni színház, szülővárosának színháza nevelt a magyar színművészetnek, mint állandó vendéget szerepelteti. Kiss Irén egyelőre két estén vendégszerepel nálunk és pedig pénteken a „Mongódi ur felesége”-ben, szombaton az „Államtitkár” c. bohóságban. Mindkét darabban pompás szerepe van a művésznőnek, akinek fellépése iránt igen nagy az érdeklődés. Az „Ember tragédiájának” e napokra hirdetett előadásai a jövő hétre maradnak, amikor is Adámot a darab minden jelenésében Ternyei Lajos játssza.

A debreceni színház 40 éves jubileuma. A debreceni színház jubileumi bizottsága tegnap tartotta utolsó ülését, a melyen köszönetet szavaztak a közreműködésért Blaha Lujzának, Gárdonyi Antalnak, Mándoky Bélának, Zilahy Gyula igazgatónak és társulatának. Az ünnepségre összegyűlt összegből 57 korona megmaradt. Ezt a Debrecenben alakítandó színész betegsegélyező pénztár alapja javára fogják fordítani.

Férfi divat ingek készen és mérték után 1 frt. 75, 2, 2.50 és 3 frt., legszébb nyakkendő 50 krtól, kitűnő angol kozyúk, sport- és divatkalapok Fekete férfidivat üzletében.

Agyonvert munkás.

Ki a bűnös ?

Debrecen, okt. 25.

A debreceni közpórházba tegnapelőtt este egy Fodor István nevű munkás jelentkezett felvételre. Kéves idő múlva, hogy ágyba fektették — meghalt.

A kórház gondnoksága az esetről értesítette a rendőrséget, ahonnan Szalay Béla és Balkányi Emil orvosok mentek ki a közpórházba, hogy a halál okának kiderítése céljából a hivatalos boncolást meg-ejtsék.

A rendőrorvosok mindjárt konstatálták, hogy a Fodor István koponyája több helyen meg van repedve, ami arra enged következtetést, hogy itt bűneset forog fenn s Fodor Istvánt agyonverték. A rendőrorvosok konstatálták azt is, hogy a Fodor István holttestén, a mellén, hátán és lábán külső sérülések nyomai vannak.

A rendőrorvosok tehát a boncolást nem végezték el, hanem az esetet a rendőrség útján tudatták a vizsgálóbíróssággal s Fodor Jánost ma a törvényszéki orvosok fogják felboncolni.

A tapasztaltak után azonban a rendőrség már megindította a vizsgálatot.

UJDONSÁGOK.

* Dr. Magoss György esküvője. Dr. Magoss György városi t. főügyész tegnap tartotta esküvőjét özv. Bockóné Dragota Natália urasszonnyal. Az esküvő a legnagyobb esendben, szűk családi körben folyt le.

* Hajdumegye nagy népgyűlése. Hajdu vármegye ellenzéki képviselői legközelebb az egész vármegyére kiterjedő tiltakozó népgyűlést rendeznek, amelyre meghívják Kossuth Ferencet és Apponyi Albertet is. A népgyűlés érdekében az ellenzéki képviselők Karcagon, Papp Elek képviselőnél, tanácskozára gyűlnek össze. A népgyűlést valószínűleg Debrecenben tartják meg, de ha a debreceni függetlenségi párt külön is óhajtana népgyűlést rendezni, úgy a vármegyei nagy népgyűlést Hajduböszörményben tartják meg.

* Esküvő. Hétfőn délelőtt 12 órakor esküdtek egymásnak örök hűséget Tichy Antal máv. mérnök, tartalékos hadnagy és Szilágyi Margit, Szilágyi Imre ügyvéd és neje Balló Piroška leánya. A polgári kötést, melyen az összes násznép jelen volt, Oláh Imre anyakönyvvezető, az egyházat a Nagytöplomban díszes közönség jelenlétében Szele György lelkész végezte. Násznagyok voltak: Tichy Béla, dr. Somogyi Zoltán és Récey Zoltán. Nyoszolyóleányok: Somogyi Irén ifj. Szilágyi Imrével, Récey Erzsike Tichy Gyulával és Rick Emma dr. Ruzska Istvánnal. Az esküvő után diner volt az Angol-Királynőben, melyen részt vettek a rokonságon kívül dr. Wolafka Nándor, Szele György, Wolafka Antal, Oláh Imre és dr. Borzsovay Jenő. A számos felkösöntő után a társaság Rác Károly muzikája mellett késő délutáni órákig bucsuztatta a fiatalokat, kik a gyorsvonattal nászutra mentek.

* A kamara nyilvános könyvtára. A kereskedelmi és iparkamarának mintegy 3—4000 művet tartalmazó könyvtára van. E könyvtár a közgzsdasági, társadalomtudományi, jogi irodalomból igen értékes gyűjteményt foglal magában. Nagyszámu gyakorlati, ipari, kereskedelmi szakmunka, értékes vasuti tarifagyűjtemény, compassok, címtárak, térképek, szaklapok, iparművészeti folyóiratok és műlapok vannak összegyűjtve. Ezeket az érdekelt iparos és kereskedő közönségnek közkinésévé kívánja tenni a ka-

Legjobb téli Cipők olcsón csak Glück Edénél kaphatók
Piac- és Kossuth-utca sarkán, a Kistemplommal szemben.

marra. Elhatározta, hogy könyvtárával kapcsolatban nyilvános olvasótermet nyit. Az olvasóterem a kamara kis tanácstermében egyelőre minden vasárnap délelőtt 9—12-ig lesz nyitva, hol az érdeklődők a jegyzékből kiválasztott könyvekben, szemlékben búvárkodhatnak, az iparművészeti mintalapokról másolatokat is készíthetnek.

* **Szakosztályi ülés.** F. hó hó 31-én délután a timár szakosztály ülést tart, melyen az elüljárósági ülés anyagát készítik elő.

* **A pajkosság áldozata.** Még október 6-án kiment a tiz éves kis Mezey Gyula a honvédsírok közelében lévő Nagy Sándor emlékhöz. Apró barátaival a közelben lévő téglavetőbe tévedt, ahol keskeny síneken téglaszállító kocikat találtak. A gyerekek a kocikat toszigálni kezdték. Egy ilyen kocsi felült a tiz éves kis Mezey Gyula is, de még jól el sem helyezkedhetett, társai már megdobták a kocsi s Mezey Gyula egyensúlyt veszve előre esett és a kocsi keresztül ment a mellén. Azóta a kis gyermeket otthon ápolták, de most, hogy állapota rosszabbra fordult, bevitték a közkórházba s tegnap ott vették gyógykezelés alá.

* **Az ipartestület ülése.** Fontos tárgyban fog legközelebb ülést tartani az ipartestület előjárósága. Ezen az ülésen ugyanis dönteni fognak a felett, hogy belépnek-e az Ipartestületek Országos Szövetségébe, melynek szükségességét még a szabadtéri kongresszuson megvitatták. Az értekezlet elé érhető érdeklődéssel néznek az érdekeltektől iparosok.

* **Lezuhant az állványról.** Szomorú eset színhelye volt tegnap az új babaképezde. Papp József kőművestanonc a nedves állásdeszkán megcsuszott és lezuhant. Esméletlenül terült el a földön. Az eset nyomán nagy izgalom támadt. A gyermeket beállították a közkórházba, ahol konstatálták, hogy agyrázkódást szenvedett s ballába a bokában eltört. A gyermek állapota válságos.

* **Tegnap halottak.** Az anyakönyvi hivatalhoz tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Szabó Zsófia ev. ref. 73 éves, Simon András ev. ref. 27 napos és Major János ev. ref. 87 éves.

* **Véresre vert házaspár.** Véresre verte egy béresgazda Helmezi Imre nevű kocsisát, s annak feleségét, Varga Máriát, minek következtében mindkettőjükben fekvő beteg lett. A kegyetlenségre az adott okot a béresgazdának, hogy a kocsis felborította kocsiját, amely megrongálódott. Az önbíráskodó béresgazda ellen az ügyészség vizsgálatot indított.

* **Szerencsétlenség az állomás.** Súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap este a vásártéri vasuti állomási átjárónál. Kevéssel hét óra előtt ezen az uton át igyekezett a téglavetőben lévő lakására Bujdosó Mihály fuvaros. Alig lépett az állomás területére, valami erősen beléütközött. Az ütés oly heves volt, hogy Bujdosó elesett. A sötétben nem látott semmit, csak heves fájdalmakat érzett. — abban a pillanatban ugyanis egy

pályakocsi haladt át az uton, melyet munkások hajtottak. A pályakocsin nem volt jelző lámpa s így nem volt ami Bujdosót a veszélyre figyelmeztesse. A pályakocsit a munkások azonnal megállították, az elütrött embert kiemelték a sínek közül. Azután, mint akik jól végezték dolgukat, tovább mentek Böszörmény felé. A szerencsétlen Bujdosót, aki rettenetes fájdalmától mozdulni sem birt, itt találta meg egy hatvan-utcai hentes Balla, aki azonnal rendőrt és kocsit hívott és kivitette a közkórházba, Bujdosó állapota az éj folyamán annyira rosszabbodott, hogy sürgős kihallgatása vált szükségessé. A kihallgatást Vetéssy Béla eszközölte. A szerencsétlenül járt ember fején és oldalán szenvedett súlyos sérüléseket. Állapota válságos.

* **Hirtelen halál a váróteremben.** Tegnap este a vasuti állomás várótermében egy 46 éves napszámos kinézésű ember hirtelen rosszul lett és meghalt. Az illető állítólag saápi lakos s az éjjeli vonattal akart haza utazni. A helyszínen megjelent doktor Varga Emil kerületi orvos s a hullát be szállította a közkórházba.

* **A ki szerszámokat tüntet el.** Rut halátlansággal fizetett Szabó János kedves barátjának, László József talyigásnak. Addig csak jó volt hozzá, a mig pálinkát fizetett neki, de hogy elfogott a pálinka, elszállt a barátság is. Szabó az utcán ácsorgó talyigás lóról leszedte a szerszámot s azzal megszókött. Hasonló módon akart eljárni a Balogh szeméthordó lovaival is, de rajta csípték. — Szabót lezárták.

* **Elveszett egy szürkésbarna színű, szálkásszőrű kolyók vadászkutya, a megtaláló jutalomban részesül, ha a Széchenyi-utca 33-ik szám alatt lakó tulajdonosához behozza.**

* **Hova menjünk színház után?** A Márkus „Dréher söresarnok” éttermébe, a hol színház után frissen csapolt Korona sört, dus választéku s frissen készített vacsorakülönlegességeket kaphat a közönség. Naponta zene-estély.

A „Hungaria” kávéházban minden nap zene-estély.

* **Valódi solingeni és angol zsebkések, ollók, borotvák, önbortválózó készülékek és tolettólkkek legelőszobában Mentze Henrik újdonságok áruházában kaphatók.**

* **A híres Hajdusági bajuszpedró, csodahatását külföldön is elismerik, mert bajusznövesztő hatása meglepő gyors. — 1 doboz 50 fillér. Kapható Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth-utca 8. sz. „Aranyegyszarvu” gyógyszerár.**

* **Némethi József fényképész műtermében (Piac-u. 42., Lamprecht-palota) a legszebb platni matt képek is egy árban készülnek a fényes képekkel. A műterem vasárnap és ünnepnapokon is estig nyitva.**

TÁVIRATOK.

Politikai helyzet.

Budapest, okt. 25. A Fejérvári párt neve még sem *haladó-párt* lesz, hanem *alkotmány-párt*.

Budapest, okt. 25. A II. kerület egy küldöttségét, mely a mandátumot fogja felajánlani Fejérvárynak, a miniszterelnök holnap délután 5 órakor fogja fogadni.

Budapest, okt. 25. A főrendiházban a haladó- és illetve most már alkotmány-pártnak hiveket

iparkodnak szerezni. Egy iv van kitéve a Czekonics Endre palotájában, amelyet már tizenketten írtak alá.

Budapest, okt. 25. Tahy főispán, akit most neveztek ki, kijelentette, hogy el fogja simítani az ellentéteket a kormány és Pestvármegye közt. Hívei beiktatását november 4-ére, vagy november 6-ára tűzték ki.

Budapest, okt. 25. Egyes hírek szerint a kormány a vármegyék ellentállását úgy akarja megtörni, hogy megvonja a megyéktől a dotációkat s így azok háztartásában zavarok fognak beállani.

Budapest, okt. 25. Tisza István gróf legközelebb Budapestre érkezik, hogy híveivel állást foglaljon a kormány ellen.

Uj főispánok.

Budapest, okt. 25. Gömörmegye főispánja Hámory László lesz, miután Kubinyi Géza vonakodik azt elfogadni. Hevesmegye főispánjává Lipsey Ádám van kizemelve. Szolnok-Doboka, vagy Kis-Küküllő megye Dániel Tibort kapja főispánul, Udvarhelymegye pedig Ugron Istvánt. A legtöbb főispán marad állásában, miután a kormány biztosította őket arról, hogy *törvénytelen rendeletek végrehajtására nem kényszeríti őket.*

Hóesés Budapesten.

Budapest, okt. 25. Budapesten ma egész nap havazott.

Az orosz forradalom.

Pétervár, okt. 25. A forradalmi hangulat egyre jobban terjed. Pétervár a sztrájk miatt el van zárva a külvilágtól s az utcán nyíltan hirdetik a forradalom közeledését. A cár kénytelen lesz teljes alkotmányt adni.

A Zeyzig ügy.

Budapest, okt. 25. Dénest ezért bocsájtották szabadon, miután Baneth vallomása szerint az az öt oldal fordítás, mit Dénes végzett, használhatlan volt s a kéziratot megsemmisítette.

Olga.

(Folytatás.)

Igy szólott az irás:

Édes feleségem, Teréz! Drága egyetlen gyermekem, Olga!

Béla szemei kápráztak, a fejét szédülni érezte. Az irás majd kiesett reszkető kezéből.

— Mi volt ez? . . . Higgyek-e a szemimnek. Ez a megszólítás nem hozzánk szól. Édes feleségem, Teréz! Drága egyetlen gyermekem, Olga! . . . Hát mi? . . . Én és a testvéreim? . . . Mi vagyunk hát mi? Béla először ki akart rohanni az írásal, egyenesen az édes apjához, hogy kérdést tegyen a végrendeletet bevezető sorokra, hogy magyarázatot kérjen. De azután uralkodott magán. Eszébe jutott apja mondanása, hogy a végrendelet mindent megmagyaráz. Uralkodott hát magán. Reszkető kezében szorongatta az írást és olvasni kezdte tovább:

Abban a komoly s megilletődéssel teljesen perecokban, mikor ezen végső rendelkezésem az alább írott tanuk jelenlétében tollba mondom, minden gondolatommal,

DARVAS TESTVÉREK legszebben felszerelt **női felöltők áruháza** modernül berendeztetett. — Az új helyiség szemben van a kistemplommal.
A legmodernebb újdonságok. **Szolid árak.**
Gyermekfelöltők, blouzek és esernyők válogatott raktára.

minden érzelmeimmel tiétek vagyok drága feleségem és édes leányom, Olga. Ezt az írást csak akkor olvassátok majd, ha én örökálomra hunytam szemeimet. Ez az írássom boldog elégedettséget adott utolsó percemben nekem, mert nem hagylak titeket gondokban és bajokban. A második iratban híven felsorolt összes ingó és ingatlan vagyonomat, amely ugyanott foglalt becsérték szerint 632,982 koronának felel meg, ti reátok hagyom. Örökösimmé drága feleségem, Teréz és édes szép leányom, Olga, kizárólag titeket teszek. A végrendelethez csatolt harmadik iratban hűségesen elmondom mindazt, amely a három Sárteki gyermekre vonatkozik, azokra, akik azt hitték, hogy az én édes gyermekeim s akik csak most fogják megtudni, hogy szánalomból vettem őket gondjaim alá s később anynyira szerettem őket, hogy házassággal nem akartam fiatal lelkükből kiölni a reményt, hogy gondoskodni kívánok róluk úgy, akár az édes apjuk. Mindegyikről gondoskodtam is. A két leányt férjhez adtam, a fiút kitanítottam. Én eleget tettem emberbaráti kötelességemnek. Etletemben soha sem volt hozzá bátorságom, hogy felvilágosítsam őket. Ha hozzánk jöttek látogatába, még titeket édes feleségem és drága leányom is eltitkoltalak tőlük... Most, hogy behunytam szemeimet, egészen rátok, a ti akaratotokra bízom, hogy milyen érzelmekkel fogadjátok őket... Nekem, az édes apának hitvesemnek és egyetlen gyermekemnek kellett hagynom mindememet.

(Folyt. köv.)

Dr. Rózsa Ignác

egyetemes orvostudor
az emésztőszervek betegségeinek
szakorvosa.
Nyáron fürdőorvos Karlsbadban.
RENDEL: Hatvan-u. 42. sz. 8-10-ig
délután 2-4-ig.

FÉRFI-KALAP
ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN
LEGUJABB DIVAT SZERINT
3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 és 10 kor.
FEKETE JAKAB
URI DIVAT-ÜZLETÉBEN
FOTÉR, KISTEMPLOM MELLETT.

Legjobb bajszsodró a híres debreceni

„CIVIS” bajszpedró.

Nem tépi, jól összefogja s növeli a bajszot.
I doboz ára 40 fillér.
Készítője s főraktára:
MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertára
DEBRECEN, A VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

Orosházi kenyérsütőde

és 1009
Élelmezési Csarnok

1 kg. szőlő 13 kr.
Paradicsom kilója 10 kr.

Borsó, Lencse, Bab,
Szilva, Lekvár, Mák,
Dió, Cserjöl, Köles
és Tengeri Kása

*** legolcsóbb napi árban. ***

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget
értesíteni, hogy tülhalmazott raktár miatt a

férfi divat cikkeket

u. m. ingeket, alsó nadrágokat, gallérokat,
kézelőket, kalapokat, nyakkendőket stb.

beszerzési áron alól

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m.
t. vevőközönség szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel: 1895

BORSOS KATA
DEBRECEN, Városház

Értesítés.

Tisztelt betevőinket van szerencsénk értesíteni, hogy a pénzügyi helyzet megszilárdulása folytán betéteink kamatlábát f. évi november 1-től kezdve

4¹/₂ % -ra emeltük

fel.

Debrecen, 1905. okt. 24-én tartott ülésünkben

Közgazdasági Bank
résztárs.
Igazgatósága.

Szörme boák muffok

Óriási választékban
megérkeztek

Kontsek Kornél

női divat-áruházában

Debrecen Kössuth-u. 1.

Női, férfi és gyermek téli tricó
alsóneműek, harisnyák, kesztyűk
olcsó árakon.

Kosztümök, minden nemű Angol és Francia Toilették

a legsolidabban állíttatnak elő

Gyórfy Károly

női szabó angol és francia divattermében

József kir. herceg-u. 6 sz.

Megérkeztek a legújabb divatu szövet
minták és ruhadis különlegességek nagy-
választékban.

Alkalmi ruhákat egyszerűtől a legfinomabb
kivitelig lehető legjutányosabban állí-
tok elő.

Raktáron tartok és méret után készí-
tek igen könnyen és finoman kidolgozott,
kizárólag saját készítményű

derék fűzőket.

Állandó szabás és varrás tanítás. Gyász
ruhát 6-8 óra alatt készítek.

Kiváló tisztelettel

Gyórfy Károly,
női szabó.

1604

ETERNIT-PALA AZBESZT CEMENT-PALA,

HATSEK LAJOS SZAB.

Gyár: NYERGES-UJFALU. 781

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tetőfedőanyag

ETERNIT-MŰVEK

NEPVISELETE ÉS RAKTÁRA

LUKÁCS VILMOSNÁL

DEBRECEN,

HATVAN-UTCZA 5. SZ.

Elsőrangú referenciák.

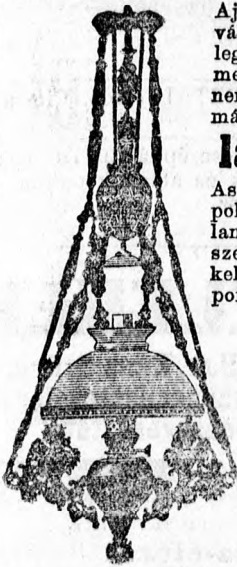
Jótállás.

Évi gyártás 1500 koosirakomány.

Kérjen ismertetést.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára.

Kaszanyitzky Endre
Debreczen, Piac-u. 57.

Ajánlja a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árak mellett Dilmár, Bruner és hazai gyártmányu asztali, függő lámpákat Astral, Meteor, Appolo, csoda, nap, vilám, petroleum és szesz Auergázógókkal. — Ugyiszintén porcellán és angol fayanze, tea, kávé, mocca és mosdó, valamint mindennemű asztali cognac, és likőrös üveg készleteket, majolika, bronz és chinaezüst újdonságokat.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítetnek.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgál.

Vendéglől és kávéházi felszerelések.

Képekerek minden nagyságban egyszerűbből a legdíszesebbig.

Boák és Muffok

nagy választékban

Bosznay J. és Társa

divatruházában

DEBRECEN,

Kossuth-utca 5.

Valódi MÜNCHENI SÖR

'SPATENBRÄU'

eredeti töltésben egyedül

KONTSEK GÉZÁNÁL

kapható.

Nagy üveg 1 kor. Üvegért betét 20 fill.
Kis üveg 52 fill. Üvegért betét 20 fill.

Üvegek felszámított értékben visszavétnek.

Új üzlet nyitás!

Mint az ország szerte előnyösen ismert **Gál János** fiúmei kávékereskedő cégnek több éven át volt alkalmazottja

Debreczenben

a Piac-utca 75. sz. alatti Szalay-féle házban a kereskedelmi és ipar Bankkal szemben, egy

**kávé,
tea,
rum**

és déligyümölcs különlegességi üzletet nyitottam.

Cikkeimnél a

**feltétlen jóminőségre,
az olcsó árakra és a
pontos kiszolgálásra**

fektetem a legnagyobb súlyt

Kérve a nagyérdemű közönségnek jó indulatu szives támogatását, maradtam mély tisztelettel

Hermann József.

Ékszeresek, órák, nász ajándékok

legolcsóbban beszerezhetők

Pintér Gusztáv

ékszerész-nél.

Főplao 26 Főtőzsde mellett.

Órák és ékszeres javítása legolcsóbban. 1480 Tanuló felvétetik.

Szőlővessző!

A világhírű „DELAWARE” adja a legjobb bort.

Oltani permetezni nem kell!

A szőlészet kincse.

A phyloxeraának ellent áll!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók! Nagymennyiségű sima és gyökeres „Delaware” vessző eladás.

Olím: **Szilgyártó és Takáts**
szőlőtelep tulajdonosok

Telep Alsó-Segesd. — Központi iroda: Felső-Segesd (Somogy).

Tánciskola

megnyitás!

Van szerencsem az igentisztelt szülők b. tudomására hozni, hogy az

iparos-colont folyó hó 18-án megnyitottam.

November hó 6-án hétfőn pedig kizárólag Polgár-családok részére nyitok

Új Táncztanfolyamot.

TANÓRÁK: Hétfő, szerda és pénteki napon este 7 órától 9-ig. — Beiratásokat elfogadok a mai naptól lakásomon d. e. 8 órától 9 óráig és este a tánciskola helyiségben.

Kívánatra külön colont is rendezek. Külön boston órák bármely időben.

Lakás és Táncsterem Csapó-utca 17. sz.

„Korona” vendéglő táncsterme. 1596

Maradok tisztelettel:

Schaff János, okl. táncitanító.

Divat újdonságaink

az őszi idényre megérkeztek.

Női ruha és kosztum kelmék, Bluz selymek, Jó mosó barchentek és flanellek a bel- és külföld legelső gyáraiból.

Szörme boák és gallérok

női és férfi

Jäger alsóruházatok

gyönyörű választékban, szabott olcsó árakhoz.

A világhírű

francia P. D. jegyű kitünő szabásu fűzők

egyedüli raktára

Szabó Lajos Fiai cégnél

Mintákat kívánatra készséggel szolgálunk,

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét mélyen leszállított árakon árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű

Brüsszeli szőnyegeinket

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt 80 kr.-ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajtól

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hétig tart. 1336

Szabó Lajos Fiai cégnél
Debreczen.

Scherg Vilmos és Társa brassói posztógyára központi raktára

RANUNKEL H. ÉS FIA

posztónagykereskedő cégnél,

hol a hazai és külföldi posztógyarak remek mintájú

férfi divatszövet
UJDONSÁGOK

megérkeztek és

szabott gyári árban adatnak el. 1427

Nagy választék mindennemű és színű sima anyagokban Doskin, Peronien, Crep és egyenruhászövetekben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 6 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Ajánlat.

BIRSALMA nemesfajú kiiószámra kapható Széchenyi-u. 14. 2899

EGY ÜZLETHELYISÉG Piac-u. legforgalmasabb helyén azonnal kiadó. Cim Piac-u. 8.sz. Rosenberg és Hammer cégnél. 2891

KOSSUTH-UTCA 13. számú ház kapu bejárat alatti utcára nyíló üzlethelyiség azonnal bérbevehető. Értekezhetni ott helyben. 2882

COCUSZ-ZSIR, vaj állandóan friss kapható Farkas Henrik csemegéüzletében. 2678

ÓRIÁSI választékban kaphatók mindenféle trieszi kávé különlegességek, feltűnő olcsó árak mellett Lyndenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen, Városház-u. 2. 2647

SZEGEDI paprika különlegességek nagyban és kicsinyben nagyválasztékban kaphatók Lindenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen, Városház-utca 2. 2646

Villamoscsengők, telefon- villárháritók berendezések minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L.** debreceni első Elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. szám, (az udvarban.) Villamos felszerelések, zseb-lámpák-

kerékpár és alkatrészek raktára. Képes ár-egyzék ingyen. Telefon szám 168. 2003

KÖHLER LAJÓS kárpitos, díszítő, angol bőr butor készítő szolid árban vállal minden e szakmához tartozó munkákat és modern díszítéseket izléses kivitelben, u. m. mindenféle javítások és átalakításokat Piac-u. 40. sz. udvarban. 2146

IGEN szép és olcsó sirkoszoruk kaphatók 1 koronától feljebb Csapó-u. 58. Bihari Károlyné temetkezési intézetében. 2808

VILLANYCSENGŐKET KITŰNŐ új módszer szerint készít és javít Krausz Kálmán bádogos Hatvan-utca 2. 2569

KIADÓ SAROK üzlet lakással azonnal Simoffi-utca 19. sz. bővebbet Hatvan-u. 36. az utcai-lakásban. 2643

A LEGJOBB ÓRAK legszolidabb éksze- rek egyszerűtől a legdrágább- óig, valamint órajavítások leg- olesóbban Kurián Gyula mű- órásnál Debrecen, Piac-utca 42. Vidéki megrendelést pon- tosan eszközölk. Tanuló fel- vétetik. 2002

FEHÉRNEMŰ varrónő ajánlkozik házakhoz esetleg gomblyuk varrást, javítást elvállal Boldogfalva-ut 22. sz. 2048

HATVAN-utcán 55. sz. 2 pékkemence jutányos árban kiadó. Ugyanott egy tanuló felvéte- tik. 2903

KÖLTÖZKÖDÉSEKET olcsón felvállal Weisz szállító Csapó-u. 39. 2901

HATVAN-u. 8. sz. alatt egy butorozott utcai szoba, esetleg teljes ellátásra kiadó.

MINDEN péntaken és szombatou friss, némete- sen készített hurka kapható Benes W. hentes üzletében Főtér. 2902

Kereslet.

PÉNZTÁROSNOEK felvétetik november 1-ére egy fiatal keresztyén leány. Irásbeli ajánla- tokat Bán Kálmánhoz Egyház-tér. 2894

KERESZTÉNY vállalathoz utazók kerestetnek. Cim a kiadóba. 2753

KRAUSZ Kálmán bádogosnál Hatvan-u. 2. sz. egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik.

TALÁLTATOTT egz vizsla kutya. Tulajdonosa átveheti Morgó-u. 18. sz. alatt. 2907

JÓ családból való fiu tanulónak könyvkereske- désbe felvétetik. Cim a kiadóban. 2900

KET ügyes fűszerkereskedő segéd azonnal al- kalmazást nyerhet. Kertész Miklós fűszerüzle- tében Csapó-u. 5. sz. 2905

SZAKÁCSNÓ, ki igen jó bizonyítványokkal rendelkezik, alkalmazást keres. Cim a kiadó- ban. 2904

Eladás.

PETROLEUMLÁMPÁK diszes kivitelben, asz- tal, konzultikör eladók Egymalom 9. 2895

EGY jó forgalmu fodrászüzlet más vállalatmiatt eladó. Cim a kiadóban. 2881

VABGAKERT II-ik járás 68. sz. ház jutányosan eladó. Értekezhetni ugyanott. 2841

EGY VASCSIGA LÉPCSŐ a Hungaria kávé- házban eladó. 2602

EGY ÁLLÓ IRÓASZTAL eladó. Cim a kiadó ban. 2601

EGY igen jó fehér cserépkályha és építkezés- nél kimaradt ajtók és ablakok olcsón eladók Burgondia-u. 13. sz. 2906

FŐZELÉKEK,

Borsó, Lencse, Bab, Kása Szilva, nagy- károlyi malmi kenyérlisztek legolcsób- ban beszerezhetők

FARKAS HENRIK

fűszerkereskedőnél, 1617

Piac- és Sas-utczai üzletében.

A legolcsóbb és legjobb bor és gyógyviz az erdélyi havasok- ból fakadó, kristály tiszta

Sztojikai-ásványviz,

mely teljesen friss töltésben Debrecenbe érkezett s kapható minden ven- déglőben, valamint az alantirt uraknál:

Kontsek Géza, Csanak József, Fegyváry János.

TÉNY és VALÓ

TÉNY és VALÓ hogy TÉNY és VALÓ legjobban, legolcsóbban és legszolidabban

szolgálják ki a régi jóhirű

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI cégnél

Piac-utca, Kistemplommal szemben.

A legdivatosabb őszi szövetek selymek megérkeztek.

Női fehérneműek mesés olcsó árban

Női és gyermek felöltőkben is óriási választék.

Vászon neműben nagy raktár.

Minden vevő egy frt. vásárlás után átadott fénykép után életnagyságu képet kap ingyen.

NŐI RUHASZÖVETEKBŐL

(kockás és sima) egyedül nálam van a legújabb divatu és legjobb minőségű, amelyeket igazán bámulatos olcsó árak mellett árulok.

VIGYÁZZ: Kékre festett kirakat.

20 láda maradékot is kaptam, azokat félárban árulom.

LÓWY F.

Piac-utca 24. szám alatt a kistemplommal szemben.